

mer vilde være et for besværligt og tungt Apparat. Det forekommer mig ikke, at dette Tal 25 i og for sig kan være meget afstrækkende, naar man veed, at Communalbestyrelsen i flere Kjøbstæder nu bestaaer af 19 valgte Medlemmer foruden Magistratsmedlemmerne (Prieger: Maa jeg bede om Ordet. Lehmann: Maa jeg bede om Ordet.) og foruden de særlige Bestyrelsesmedlemmer, som høves for enkelte Grene af Bestyrelsen. Da iøvrigt Tallet af Medlemmerne væsentlig vil komme til at beroe paa Kjøbstadcommunalbestyrelserne selv, saa forekommer det mig ikke, at der er Noget at indvende derimod, thi selvfølgelig vil man ikke naae op til Maximum af Medlemmer, uden hvor man finder, at der er Nødvendighed til stede derfor. — Hvad Borgermesterens Stilling angaaer, troer jeg dog ikke, at man med Rette kan sige, at, forsaavidt hans Plads er i selve Byraadet, da kan han kun tænkes der som Formand, og at man ikke tillige kan tænke sig et andet Alternativ, nemlig at han sidder der kun som Statens Tilsynsmand. Vi have dog haft andre Forsamlinger, hvor Staten paa lignende Maade har haft en Tilsynsmand, som ikke har haft nogen Andeel i Bestyrelsen. Jeg har ikke lagt noget Skjul paa, at jeg anseer dette Punkt som en meget væsentlig Mangel ved Lovudkastet, saaledes som det nu foreligger. Den Stilling, som deri er anvist Borgermesteren, er ikke alene uklar, men efter min Mening uholdbar; men jeg har troet, at Fleertallet i dette Thing vilde slutte sig til mig i et Forsøg paa at faae denne Mangel afhjulpen. Jeg troer, at det ligesaa lidt har været Folkethingets, som det ganske vist ikke har været min Mening at ville stille Kjøbstadcommunalbestyrelsen ubetinget lige enten med Sogneforstanderfæderne eller med Amtsrædene. Man har kun havt Die for at staffe Kjøbstadcommunerne en Repræsentation og en Bestyrelse, som man anseer for at være i og for sig passende for Byerne, og jeg maa tilstaae, jeg havde troet, at Regjeringen havde været nogenlunde heldig i Forsøget paa at løse Opgaven, idet man væsentlig har støttet sig til de Forlangender eller Indstillinger, som ere fremkomne fra selve de jydste Kjøbstæders Repræsentanter. Den store For-

sigjel, der er imellem vore Provindsbøyer, kan ganske vist gjøre det uenseligt, at der maa kunne finde Forskjelligheder Sted ogsaa med Hensyn til Styrelsen af deres Anliggender. Der er Byer, som i Omfang og Betydning ere mindre end mangt et Landsogn, medens andre Byer have en langt større Betydning; men jeg har troet, at den største Deel af de Forskjelligheder, som der kunde opstaa med Hensyn til Styrelsen af de forskjellige store Byers Anliggender, kunde ordnes igjennem de enkelte Byers Vedtægter. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavn i, at det ikke skulde staae Byraadene frit for gjennem Vedtægterne særlig at ordne Styrelsen af de forskjellige Anliggender langt ud over, hvad han formeente at være Lovudkastets Mening. Skulde der iøvrigt være nogen Uklarhed i dette Punkt, vilde det jo ikke være vanskeligt at afhjælpe det. Kun forekommer det mig, at, naar Byraadet overdrager visse Functioner til Underudvalg, da kan det dog kun stee under Byraadets samlede Ansvar; det kan ikke derved frie sig fra det Ansvar, som efter Loven paahviler det som samlet Communalbestyrelse.

Lehmann: Derfor dette Lovforslag eller rettere de to communale Lovforslag vare blevne forelagte i Landstinget for 7 Maanedes siden, hvilket efter min Overbeviisning efter den hele Fordeling af Arbeidet, der forelaa ved Rigsdagens Sammentræden, burde være steet, da vilde jeg have anseet det for min Pligt at gjøre mit Øberste for at yde Bidrag til en god Løsning af en Sag, med hvilken jeg gjennem mit hele Liv som Borgerrepræsentant, som Amtmand, som Indenrigsminister, som Ordfører for communale Udvalg i Folkethinget og gjentagne Gange som Ordfører i Communalrader i Landstinget har havt Leilighed til at gjøre mig særlig bekendt, og som fra min tidligste Ungdom har været en af de Ting, der interesserede mig meest; men efter den Stilling, hvori Lovforslaget nu er bragt, var det egentlig min Beslutning at afholde mig fra enhver Deeltagelse i Forhandlingerne, der kunde, om end indirecte, paadrage mig en Forpligtelse til at hjælpe Sagen igjennem; hvilket jeg efter dette Lovforslags hele Bestaaenhed anseer for